

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi poli. Veljajo v tiskarnicijemane za celo leto 3 gld. 60 kr., za polleta 1 gld. 80 kr., za četrt leta 90 kr. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gld. 20 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr. nov. den.

~ V Ljubljani v sredo 10. januarija 1866. ~

Gospodarske stvari.

Vabilo v občni zbor kranjske kmetijske družbe 23. dne t. m.

V zboru novembra meseca lanskega leta je bilo po predlogu gospoda gozdnega oskrbnika Dimec-a enoglasno sklenjeno, da se glavnemu kmetijskemu odboru vrstí gozdnarski odbor, kakor v skupno teló. Zavaljo tega se pa spremeni mnogo oddelkov (paragrafov) dozdanjih pravil c. k. kmetijske družbe.

Ker je v „Novicah“ že omenjeni odbor izvedenih mož po predsedstvu gospoda grofa J. Barbo-ta dovršil svojo nalogo in podpisanemu odboru željo izrekel, naj bi se — vsled družbenih pravil — sklical občni zbor kmetijske družbe tisti teden, ko je ob sv. Pavlu sejm v Ljubljani, in se v ta zbor še posebno povabili vsi gospodje gozdnarji, posestniki gozdov in prijatli umnega gozdnega gospodarstva, spolnuje odbor to nalogo in vabi vse te gospode v občni zbor v Ljubljano 23. dne t. m. dopoldne ob 9. uri v mestni hiši.

Častite podružnice se ob enem po še posebnih dopisih vabijo v toliko važni zbor, kateri ima podloga biti veselejši prihodnosti naših borštov.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani 6. jan. 1866.

Poduk,

kako naj posamezen gospodar ali pa cela soseska obdeluje svoj gozd (boršt), da si izredi lesa.

Če se kaže, da se v posekanem gozdu ne more v kratkem času zarediti gozd sam po sebi, treba je potem, da človeška moč zdaj to stori, kar je sicer storila natura sama; ko je v gozdu še drevja bilo, drevje je rodilo sad, sad pa je bilo seme, iz kterega so se zaplodila mlada drevesa.

Ako pa tega v gozdu ni, treba, da človek seje seme ali pa sadi sadike.

Vprašanje je tedaj zdaj poglavitno: ali naj sejemo ali naj sadimo? Kaj je bolje?

Seme sejati

in tako gozd zarediti z drevjem takrat bolj kaže, kadar so goli gozdni prostori prav veliki in v senci stojé, — kjer je zemlja tako plitva, da bi bilo predrago, sadike saditi, ali pa še drugih ovér, — kjer se ni bati, da bi kalí mladih drevesec košat plevél zatrl ali bi ga živina s travo vred popasla ali kôsa pokosila, — kjer pripravnih sadik ni dobiti ali so celó predrage, — in kjer posebno, in na tem je največ ležeče, ne gré zato, da bi gozd bil dva ali tri leta popreje ali pozneje zasajen.

Kadar so tedaj okolščine take, je bolje seme sejati, in po njem drevesa izrediti, kakor da bi se sadike sadile.

Ko je tedaj gospodar previdel, da je bolje po semenu izrediti gozdna drevesa, naj mu je skrb, da si izbere za svoj boršt pripravno seme, — da je seme dobro, kaljivo, — da ga prav poseje okoli korenika izsekanega lesa na posameznih vrstah, kjer se mora zemlja razkopati in zrahljati, ne predeleč saksebi in blizo kakih večih kamnov, kateri zavetje delajo drevesnim cimicam.

Zasajevanje dreves.

Kdor si hoče gozdnih dreves zasadi, mora posebno na dve poglavitni reči paziti, in sicer na pašnike in na to, da se zasajene sadike škode obvarujejo. Kdor skrbno na to pazi, bo raje po goličavah sadike sadil, kakor pa seme sejaj, ker živina, akoravno v take kraje včasí zadene, sadik tako naglo ne pokončá, kakor iz semena iz zemlje pognale cimice; kdor pa nima prostornih pašnikov, bolje opravi, če seme gozdnih dreves v take kraje seje, kamor živina ne zahaja. Kdor tedaj svoj gozd z drevjem zasadi želi, temu naj je to-le vodilo: S sadikami si boš gozd desetkrat hitreje zasadi kakor s semenom, ktero ti bo le enkrat prav storilo, devetkrat pa ne.

Izreja sadik v prostih krajih.

Za zasajevanje je treba sadik. Kdor jih veliko ne potrebuje, jih dobí tu in tam po izsekanih lehah, da jih posadí po prostih krajih. Toda drevesca, ki se po prostih krajih narujejo, niso najgorše sadike, ker so jim po navadi vršiči omuljeni in ogriznjeni ali pa potlačeni, tudi kopljejo se težko in se dostikrat pri tem opravi tako pokvarijo, da niso za nobeno rabo. Tisti gospodar, ki po enacih sadikah stikuje, ne bo veliko opravi, če si ravno ž njimi nekatere kraje zasadí, se mu ne bodo nikdar tako sponašale, kakor one, ki se v drevesnicah izrejajo. Zato bo vsak gospodar najbolj opravi, če si sadik v posebnih drevesnicah zareja.

Sadišča ali drevesnice gozdnega drevja.

Za take drevesnice se pripraven prostor kmali dobí, in vendar so najbolj taki kraji, ki niso daleč od vode, pa niso prestrmi, proti jutru ali poldnevu nagnjeni, in da ni zemlja preplitva ali prepusta. Dobro je, ako je drevesnica blizo velike vasi. Tak prostor se mora pred vsem drugim skrbno očistiti, kamenja in korenika oprostiti, zemlja precej globoko se prekopati in jako zrahljati. Ako je mogoče, je tudi dobro, če se svét preorje, ali saj z matiko vrlo zdrobí in trave in korenin oprosti, potem pa pognoji in zboljša; sploh naj pripravi drevesnico tako, kakor da bi vrt delal za zelenjavo in kuho, — in dobro jo bo opravi. Kako velika naj